

Luxemburg den 7 mars 2018

Dom i förenade målen C-274/16, C-447/16 och C-448/16
flightright GmbH/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA
Roland Becker/Hainan Airlines Co. Ltd

Mohamed Barkan, Souad Asbai, Assia Barkan, Zakaria Barkan, Nousaiba
Barkan/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

Press och information

Talan om ersättning för försening mot ett flygbolag, som i en medlemsstat endast har genomfört den första delen av en flygresa bestående av anslutande flygningar, kan väckas vid domstolarna i den slutliga bestämmelseort som befinner i en annan medlemsstat

Detta gäller när de båda flygningarna omfattas av en och samma bokning för hela resan och den kraftiga förseningen vid ankomsten till den slutliga bestämmelseorten beror på en händelse som inträffat i samband med den första av dessa flygningar

Flygpassagerare bokade flygresor med anslutande flygningar från Spanien till Tyskland hos Air Berlin respektive Iberia (nämligen för sträckan Ibiza – Palma de Mallorca – Düsseldorf hos Air Berlin och för sträckan Melilla – Madrid – Frankfurt-am-Main hos Iberia), varvid dessa bokningar omfattade respektive sträcka i dess helhet. De första flygningarna inrikes i Spanien genomfördes för Air Berlins och Iberias räkning av det spanska flygbolaget Air Nostrum. I båda fallen försenades flygningarna (med 45 respektive 20 minuter), vilket ledde till att passagerarna missade den andra flygningen till Tyskland. Passagerarna anlände till den slutliga bestämmelseorten med mer än tre timmars försening (nämligen omkring 4 timmars försening avseende den flygning som bokats hos Air Berlin och 13 timmars försening avseende den flygning som bokats hos Iberia).

På grund av dessa kraftiga förseningar väckte de berörda flygpassagerarna (eller, i deras ställe, det tyska företaget flightright) talan vid tyska domstolar med yrkande om ersättning från Air Nostrum enligt unionens förordning om flygpassagerares rättigheter¹.

Amtsgericht Düsseldorf (Distriktsdomstolen i Düsseldorf, Tyskland) och Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) är osäkra vad gäller frågan huruvida tyska domstolar har internationell behörighet att pröva en talan som väckts av flygpassagerare och som riktar sig mot ett flygbolag som i) har sitt säte i en annan medlemsstat, ii) inom ramen för en flygresa med anslutande flygningar med slutlig bestämmelseort i Tyskland endast genomfört de första flygningarna inom den andra medlemsstaten och iii) inte är flygpassagerarnas avtalspart. Dessa två domstolar har bett EU-domstolen att klargöra frågan huruvida bestämmelserna i Bryssel I-förordningen² ska tillämpas i ett sådant fall, enligt vilka talan mot den som har hemvist i en annan medlemsstat, om talan avser avtal, kan väckas vid domstolen i uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser. I förordningen anges att vid utförande av tjänster avses med uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser, såvida inte annat avtalats, den ort där enligt avtalet tjänsterna har eller skulle ha utförts.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91 (EUT, L 46, 2004, s. 1). Beroende på avståndet uppgår ersättningen till 250, 400 eller 600 euro.

² Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1). Genom den sistnämnda förordningen upphävdes förordning nr 44/2001. Den är endast tillämplig på mål där talan väckts från och med den 10 januari 2015. I förevarande mål har de relevanta bestämmelserna i dessa båda förordningar samma eller nästan samma lydelse.

I dagens dom slår domstolen fast att den slutliga bestämmelseorten i Tyskland kan anses utgöra uppfyllelseorten för tjänsterna inte endast vad gäller den andra flygningen, utan också vad gäller den första flygningen inom Spanien. Av detta följer att tyska domstolar i princip är behöriga att pröva en talan om ersättning som väckts mot ett utländskt flygbolag som Air Nostrum.

För det första omfattar nämligen begreppet "talan som avser avtal", i den mening som avses i Bryssel I-förordningen, en talan om ersättning som väcks av flygpassagerare, som drabbats av en kraftig försening av en flygresa bestående av anslutande flygningar, på grundval av förordningen om flygpassagerares rättigheter, mot ett lufttrafikföretag som utfört en viss flygning men som inte är deras avtalspart.

I detta hänseende påpekar domstolen bland annat att det i förordningen om flygpassagerares rättigheter anges att om ett lufttrafikföretag som inte har ett avtal med passageraren fullgör skyldigheter enligt denna förordning, ska företaget anses göra detta som ombud för den person som har ett avtal med passageraren. Detta lufttrafikföretag (i förevarande fall Air Nostrum) ska således anses fullgöra skyldigheter som det frivilligt åtagit sig i förhållande till de berörda passagerarnas avtalspart (i förevarande fall Air Berlin och Iberia). Dessa skyldigheter härrör från avtalet om lufttransport.

För det andra slår domstolen fast att vid en flygresa bestående av anslutande flygningar ska uppfyllelseorten för denna flygresa i den mening som avses i Bryssel I-förordningen anses vara ankomstorten för den andra flygningen, när dessa två flygningar utförts av två olika lufttrafikföretag och den talan om ersättning som väckts med anledning av en kraftigt försenad ankomst grundar sig på en händelse som inträffat i samband med den första flygningen som utförts av ett annat lufttrafikföretag än de berörda passagerarnas avtalspart.

Domstolen påpekar i detta hänseende att avtalen i fråga, som kännetecknas av en enda bokning för hela resan, fastställer en skyldighet för ett lufttrafikföretag att transportera en passagerare från en punkt A till en punkt C. En sådan transport utgör en tjänst avseende vilken en³ av de huvudsakliga uppfyllelseorterna befinner sig på punkt C. Enligt domstolen är det tillräckligt förutsebart för ett flygbolag, såsom Air Nostrum som endast utför den första flygningen från punkt A till punkt B, att passagerarna kan väcka talan mot bolaget vid domstolarna på punkt C.

I ett annat mål har en flygpassagerare väckt talan vid tysk domstol angående ersättning från ett kinesiskt flygbolag, Hainan Airlines, med anledning av nekad ombordstigning avseende den andra delen av en flygresa bestående av anslutande flygningar (nämligen sträckan Berlin – Bryssel – Peking). Domstolen erinrar i detta hänseende om att när svaranden (i förevarande fall Hainan Airlines) inte har hemvist i en medlemsstat regleras domstolars internationella behörighet i varje medlemsstat av den medlemsstatens lag och inte av Bryssel I-förordningen.

RAPPEL: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Bilder från avkunnandet av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

³ Domstolen erinrar i detta sammanhang om att en flygpassagerare också kan väcka talan vid domstolen i den domsaga i vilken flygningens avgångsort befinner sig (dom av den 9 juli 2009, Rehder, [C-204/08](#), se även [pressmeddelande nr 62/09](#)).